

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky

pro finanční orgány obcí a krajů

Ročník: 2008

Číslo: 5

V Praze dne 7. listopadu 2008

[http: www.mfcr.cz](http://www.mfcr.cz)

<http://www.denik.obce.cz>

OBSAH:

strana

1. Prodej pohledávek města

čj.: 12/80 816/2008 – 124 – ref. ing. R. Kotrba 2

2. Informace k volbám

ref. JUDr. A. Heřmanová 3

1. Prodej pohledávek města

čj.: 12/80 816/2008 – 124 – ref. ing. R. Kotrba

Při úvaze o způsobu „prodeje“ pohledávek je zapotřebí rozlišovat, zda se jedná o pohledávky soukromoprávní či o pohledávky speciální - veřejnoprávní povahy (o které se v daném případě zjevně zcela nebo převážně jedná). Pokud jde o nakládání (hospodaření) s pohledávky veřejnoprávní povahy, právní úprava v tomto směru chybí, resp. je nedostatečná. Podle našeho názoru lze proto vycházet pouze z právní úpravy příslušného právního předpisu (z toho, co stanoví zákon). Jejich prodej ve výběrovém řízení, nadto prostřednictvím soukromého subjektu, považujeme přinejmenším za problematický.

Při nakládání s pohledávkami vzniklými v rámci **výkonu státní správy v přenesené působnosti** musí obec postupovat výhradně podle právních předpisů, jejichž uplatněním pohledávka vznikla (např. zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, atd.). Pohledávky jsou součástí majetku obce a dle § 38 odst. 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je obec povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.

Na správní exekuci obecně pak vztahuje § 106 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., kogentně procesní režim daný zákonem o správě daní a poplatků. Při vymáhání pokut se dle § 1 odst. 4 věty první textu za středníkem zákona o správě daní a poplatků jeho procesní režim neuplatní pouze tehdy, stanoví-li zákon, podle kterého byla platební povinnost uložena, jiný způsob postupu (tzv. dělená správa). Ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků a § 13 zákona o místních poplatcích je zákon o správě daní a poplatků určujícím procesním předpisem pro řízení ve věcech místních poplatků. V souladu s již zmíněnými ustanoveními § 106 odst. 3 správního řádu a § 1 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků je pro tento druh správní exekuce směřodatný postup pro správu daní a správní orgán věcně příslušný ke správě placení platební povinnosti je považován za správce daně. Ten může o provedení exekuce požádat soud nebo soudního exekutora (§ 105 odst. 2 správního řádu), případně obecného správce daně (§ 106 odst. 1 a 2 správního řádu); tím je ve smyslu § 5 odst. 4 písm. m) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR, ve znění pozdějších předpisů, celní úřad.

Z výše uvedeného vyplývá, že pohledávky, které jsou pokuty uložené ve správním řízení, nelze úplatně postoupit formou výběrového řízení.

Při postupu dle zákona o správě daní a poplatků lze tedy těžko předpokládat, že výkon veřejnoprávní kompetence lze předat soukromoprávnímu subjektu; tento postup by musel umožňovat kompetenční zákon a připustit jednání v zastoupení úřední osoby. Předání poplatků a pokut k vymáhání jiným než zákonem stanoveným subjektům by totiž vedle nepochybného porušení daňové mlčenlivosti bylo v rozporu i se základními zásadami daňového řízení – jeho neveřejností, povinností zachovávat právem chráněné zájmy daňových subjektů a volit jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují.

Na úseku místních poplatků upozorňujeme na § 2 odst. 5 a § 24 zákona o správě daní a poplatků, podle nichž jakékoliv osoby, s výjimkou daňových subjektů v daňovém řízení o jejich daňové povinnosti, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, jsou povinny

zachovávat mlčenlivost o všem, co se v řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděly. Tato povinnost však nezprošťuje správce daně povinnosti poskytnout údaje osobě, která prokáže, že je oprávněna tyto údaje získat podle zvláštního právního předpisu (§ 33 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti. Těto povinnosti mohou být zproštěny jen za podmínek stanovených zákonem o správě daní a poplatků.

Pokud jde o hospodaření s pohledávkami státu, na které se vztahuje režim zákona č. 219/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon možnost prodeje (postoupení) pohledávky státu nestátní právnické osobě či fyzické osobě na základě výběrového řízení výslovně neupravuje, avšak ani nevylučuje. Citovaný zákon výslovně nezakazuje ani možnost zprostředkování prodeje pohledávek formou výběrového řízení vybranou nestátní firmou na základě smluvního ujednání (smluvním přenesením činnosti či úkonů na jiného se však příslušní zaměstnanci nezavazují odpovědnosti podle a v rozsahu předpisů trestněprávních, pracovněprávních či občanskoprávních – k tomu § 47 cit. zákona). Využívání soukromých subjektů jako zprostředkovatelů při nakládání s majetkem státu, kupř. za účelem jeho zcizení, však obecně nedoporučujeme (problematickou otázkou je i „hospodárnost“ takového postupu pro příslušnou organizační složku státu či státní organizaci).

Pokud se jedná o pohledávky, které obci vznikly **výkonem samostatné působnosti** (§ 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů), může s těmito pohledávkami obec, která je právnickou osobou (§ 18 odst. 2 písm.c) občanského zákoníku), naložit podle obecné právní úpravy obsažené v ustanovení § 524 a násl. občanského zákoníku. Podmínkou však je, že o tomto majetkoprávním úkonu (postoupení pohledávky) rozhodne příslušný orgán obce. Rozhodování o postoupení pohledávky vyšší než 20 000 Kč je podle § 85 písm. i) zákona o obcích vyhrazeno zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo obce si rovněž, podle ustanovení § 84 odst. 4 zákona o obcích, může vyhradit i rozhodování o pohledávce nižší než je 20 000 Kč. Pokud si zastupitelstvo obce rozhodování o postoupení pohledávky nižší než 20 000 Kč nevyhradí, rozhoduje o postoupení této pohledávky rada obce podle ustanovení § 102 odst. 3 zákona o obcích.

S ohledem na ustanovení § 38 zákona o obcích by, podle našeho názoru, měly příslušné orgány obce pohledávku obce postoupit jiné právnické nebo fyzické osobě výhradně za úplatu.

2. Informace k volbám

ref. JUDr. A. Heřmanová

STANOVISKO MINISTERSTVA FINANCÍ K ODVODU ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ Z ODMĚN ČLENŮ OKRSKOVÝCH VOLEBNÍCH KOMISÍ HRAZENÉHO OBCEMI

Od 1. 1. 2008 je účinná novela § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Na základě této novely vznikla povinnost odvádět zdravotní pojištění i z odměny člena okrskové volební komise. Obce jsou tak plátcí pojistného zdravotního pojištění ve výši 9 % z odměny vyplacené členovi okrskové volební komise.

Ministerstvo financí ve shodě s Ministerstvem vnitra zaujalo stanovisko, že výdaj obce na zdravotní pojištění je výdajem spojeným s volbami, který se na základě ustanovení volebních zákonů hradí ze státního rozpočtu.

Obce proto mohou své výdaje na úhradu zdravotního pojištění z odměn členů volebních komisí zahrnout do výdajů hrazených ze státního rozpočtu, uvedených ve směrnici čj. 124/1354/2002, ve znění směrnice čj. 124/123 009/2002 a čj. 12/56 089/2007 – 124, kterou se upravuje postup obcí a krajů při financování voleb.

V této souvislosti Ministerstvo financí upozorňuje na Čl. 1 odst. 1 směrnice čj. 124/1 354/2002, ve znění směrnice čj. 124/123 009/2002, kde jsou uvedeny subjekty, jejichž výdaje uvedené dále v této směrnici je možné hradit z prostředků státního rozpočtu.

Jsou jimi pouze

- obce, města, města se zvláštním postavením, jejich městské obvody a městské části a městské části hlavního města Prahy,
- kraje a hlavní město Praha,
- okrskové volební komise.
